

Nyugati országok

USA

- Elnöke: Lyndon B. Johnson (1963 – 1969)
- 1964: Polgárjogi törvény / betilt minden megkülönböztetést.
USA belép a vietnámi háborúba
Egyre kevesebb pénz jut a szociális programra.
- 1968: „Erőszak éve” – Martin Luther King †, Robert Kennedy †
- 1969 – 1974: Nixon – aktív külpolitika
- Watergate-botrány: Republikánus párt emberei betörték a demokraták irodáiba (Nixon megpróbálta ezt eltitkolni.) → Újságírok kinyomozták → Nixon lemondott
- 1977 – 1981: Jimmy Carter
- 1985 – 1989: R. Reagan – „Neokonzervatív”
Szociális kiadások csökkentek → Katonai kiadások növekedtek
- 1989 – 1993: G. Bush – Hidegháború: 1989/Málta

NAGY BRITANNIA

- Anglia – Parlamenti váltógazdaság
Munkáspárt ↔ Konzervatívok
- 60as évektől: sok fiatal („Baby boom”)
→ Fiatalok diktálják a közízlést
Beatles (1962-1970)
- Észak-ír kérdés – Folyamatos erőszakos cselekedetek → Elnyomott katolikusok (IRA), céljuk: egyesült ír sziget ↔ Brit hadsereg + protestáns fegyveresek (lojális a brit koronához)
- M. Thatcher (1979 – 1990): „Vaslady”
Konzervatív párti m. elnök
- 1977: jönnek a punkok
- NEOLIBERALIZMUS (gazd. Politika)
 - Privatizáció → magántulajdon
 - Dereguláció
 - Liberalizáció
- Bányaprivatizáció
 - Ha nem hoznak hasznot
→ bezárás
→ tömeges munkanélküliség

FRANCIAORSZÁG

- De Gaulle – Algéria függetlenné válása
- 1968 tavasza: „forradalmi” hullám Franciaországban
diáktüntetés

„barikádok”

sztrájkoló munkások → szinte az egész ország megbénult

NSZK

- Nyugat-német politika stabilitása
- Ostpolitik:
 - Német külpolitika
 - Export
- II. világháború után munkaerőhiány alakul ki
→ Megoldás: bevándorlás (délszlávok, olasz majd török)
- Helmut Kohl (CDU)
- 1990: újra egyesülés (okt. 3)

Keleti országok

OROSZ

- 1964: bürokratikus vezetők
Hruscsovot megbuktatják
- Brezsnyev (1964 – 1982)
Aktív külpolitika
- 1973: I. olajár robbanás
“pangás” időszaka → pazarlás
- Gorbacsov (1990 – 1991)
 - Reformálás
 - Peresztrojka
 - Glasznosztj (“nyíltság”)
→ megszűnik az ország

NDK

- Walter Ulbricht
- 1953. jún.: Kelet berlini fal felkelés
- csekély presztízzsel rendelkező ország a világban
- megoldás: női atléták és női úszók: dopping
- Stasi: politikai rendőrség
 - Lakosság jelentős részét megfigyeli a hatalom: tömeges a besúgás/jelentések írása.
- 1989. nov. 9.: Berliini fal lerombolása
1990 okt. 3.: egyesülés

LENGYELORSZÁG

- 1970es évek: egyre nyilvánvalóbb a kommunista Lengyel gazd. működésképtelenség
→ romlik az életszínvonal
- 1980: Gdanski
 - Szolidaritás szakszervezet
 - Vezető: Lech Walesa
 - Strájk
- 1981. dec. 13.: Lengyel komm. hadsereg átveszi a hatalmat
→ HADIÁLLAPPOT
- W. Jaruzelski: Tábornok 1981.-től pártfőtitkár.

CSEHSZLOVÁKIA

- 1960: gazdaság nyilvánvaló kudarcot vall
→ 1968: új vezetés → DUBCSEK
- “prágai tavasz”: “emberarcú szocializmus”
- Dubcsek szabadlábra helyeztetett minden politikai elítéltet.
- Eltörölte a sajtócenzúrát
- Brezsnyev-doktrina:
 - A szovjet únió mondja meg az országainak hogy ki mit tehet
- Csehszlovákia megszállása (1968. aug.)
 - Magyarok is részt vesznek benne.
- Új vezetők: Gustav Husak
- 1989: Demográfia
- 1993: Csehszlovákia kettészakad csehországra és szlovákiára.

ROMÁNIA

- Ceausescu: pártfőtitkár, államelnök (1965 – 1989)
- CÉL: románia ipari állammá tenni.
→ nyersanyagigényes ágazatok fejlesztése → 1973 után eladósodás → adóság visszafizetése
- Securitate: politikai rendőrség
- Kemény nacionalizmus: magyarok és szászok fokozott elnyomása
- Erdélyi szászok “eltüntetése” (Eladják őket az NSZK-nak)
- Tömbmagyarság fellazítása
- 1989. dec.: Ceausescu nem hajlandó elfogadni a rendszerváltás
→ HARC: nép – Ceausescu
A NÉP NYER
→ CEASESCU KIVÉGZÉSE